

ЕСТЕТИКА МЕДІАДИЗАЙНУ КНИГ ДЛЯ ДІТЕЙ ПЕРШОЇ ГРУПИ

Процес створення та сприйняття результату творчості безпосередньо пов'язаний з естетичною діяльністю творця. Як зазначає Г. Соколовська «Художня творчість – це діяльність, результатом якої є винайдення якісно нового витвору мистецтва, що відповідає вимогам часу, оперуючи вже існуючим багатством культури (матеріальними й духовними цінностями)» [3]. Елементи художньої творчості застосовуються в навчальному процесі для створення власних проєктів здобувачів освіти. Проєктне навчання є одним з трендів сучасного освітнього процесу в Україні з посеред інших.

За визначенням В. Шевченко медіадизайн є художнім оформленням інформації, носіїв інформації за допомогою новітніх електронних технологій з метою привернення уваги, покращення сприймання та запам'ятовування [5, с. 328]. Ми би на цьому не зупинялися і додали, а також виховну функцію, формуючу та посилення такого масмедійного впливу, як маніпулювання аудиторією, тобто спрямування реципієнта на прийняття певного рішення. Зовнішнє оформлення книги та її ілюстрування – це область образотворчого мистецтва, специфіка якого у його зв'язку зі словом та з книжковим організмом, у підпорядкованості логіки книжкової форми. Разом з тим мистецтво книги – це галузь творчості, художня діяльність, спрямована на створення книги як художньої візуальної форми виразу літературного твору.

Естетична складова медіадизайну має яскравий прояв у виданнях для дітей першої групи – видання для дітей дошкільного віку (до 6 років), оскільки нормативні документи видавничої галузі рекомендують ілюстративність таких видань не менше 75 % [4, с. 11].

Після ознайомлення із лекційним матеріалом в межах ОК «Дизайн поліграфічної продукції», зокрема з темами «Формування української естетики видання», «Рукотворний дизайн» та «Конструкції дитячих книг», здобувачами освіти були виконані наступні завдання: підготовка реферативних доповідей на тему «Видання для дітей», пошук та вивчення вже існуючих прикладів книг-іграшок та створення художнього оформлення книги для дітей першої групи з дотриманням вимог нормативних документів видавничої галузі [4; 1].

Під час практичних занять на вищезазначену тему студентами були виконані примірники книг для дітей. Зокрема представимо результати роботи здобувачів освіти М. Мельникової та Н. Ярошук.

Рис. 1–4. Сторінки книги у стилі поп-ап.

Авторка дизайну М. Мельникова

Рис. 5–7. Книга-іграшка – Казка «Рукавичка».

Авторка дизайну Н. Ярошук

Під час процесу створення книг для дітей були здійснені такі етапи: творчий задум та втілення задуму. Вірно підібрані кольорові рішення, естетика видань дає можливість стверджувати, що такі видання будуть користуватися попитом у відповідній аудиторії за умови їхнього тиражування. Отже, здобувачі освіти долучилися до такого виду мистецтва як мистецтво книги.

Погоджуємося з думкою В. Шевченко, що саме у дитячих виданнях найістотніше проявляються символічна (пізнавальна) і виразна (розпізнавальна) функції кольору [6, с. 356–357]. Видання для дітей (особливо для першої вікової групи) не містять багато текстового матеріалу, найчастіше він відсутній взагалі через те, що віковою особливістю читацької аудиторії є та обставина, що діти лише розпочинають знайомство з таким комунікативним інструментом як книга. Книжки-іграшки, розвиваючі книги для дітей, книги у стилі поп-ап – книги, що оживають, розкладанки, книжки-панорамки, рухомі книги, книжки з об'ємними (тривимірними) зображеннями – вони мають спільну рису – зачаровувати кожного, хто їх відкриває – зі сторінок поп-ап книг перед читачем вигулькують об'ємні фігури, що створюють ефект 3D [2].

Формування свідомості дитячої аудиторії відбувається безпосередньо через контакт з оточуючим світом. Одним з інструментів отримання інформації з навколишнього середовища є книга. Знайомство дітей наймолодшої вікової групи з

книгою відбувається з допомогою дорослих – їхніх батьків, дідусів, бабусь, старших братів та сестер, вихователів. Емоційний контакт між дорослими та дітьми під час процесу знайомства з книгою – один з позитивних наслідків цього захопливого процесу.

Отже, естетичний складник книжок для дітей першої групи актуальний для особистісного розвитку читацької аудиторії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ДСанПіН 5.5.6-138-2007. Державні санітарні норми і правила. Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей. На заміну ДСанПіН 5.5.6.084-2002; чинний від 2007-02-09. Вид. офіц. Київ, 2007. 26 с.
2. Корольчук М. Дитячі книги у форматі поп-ап: особливості та секрети створення. Learning.ua. 2019. 13 серп. URL: <https://learning.ua/blog/201908/dytiachi-knyhy-u-formati-pop-ap-osoblyvosti-ta-sekretu-stvorennia/> (дата звернення: 10.04.2023).
3. Соколовська Г. М. Процес художньої творчості. Estetikagali. URL: <https://sites.google.com/site/estetikagali/94-proces-hudoznoie-tvorcosti> (дата звернення: 10.04.2023).
4. СОУ 18.1-02477019-11:2014. Видання для дітей. Загальні технічні вимоги. На заміну СОУ 22.2-02477019-11:2008; чинний від 2014-06-25. Київ, 2014. 26 с.
5. Шевченко В. Е. Медіадизайн як напрямок фахової підготовки журналістів. Вчені записки Таврійського університету ім. В. І. Вернадського. Серія «Філологія. Соціальні комунікації». Том 21 (60). 2008. № 1. С. 328–332.
6. Шевченко В. Е. Роль візуального стилю журналу для ідентифікації видання. Наукові записки. 2015. 2 (51). С. 351–359.